

Університетська освіта, де на інноваційній основі активно здійснюється не лише навчальний, а і дослідницький процес, є найпродуктивнішою, а наука – найдешевшою, оскільки інфраструктурний і кадровий потенціал ВНЗ використовується і в освітній, і в науковій діяльності.

Подальший розвиток української освіти в цілому і вищої зокрема має бути спрямований на збільшення фінансування освітніх технологій; перегляд практики дискримінації в оплаті праці освітян; введення системи середнього та довгострокового фінансування науково-освітніх проєктів; активний пошук позабюджетних джерел фінансування, вводячи з боку держави податкові пільги для тих, хто надає фінансову допомогу освітнім закладам.

Т.В. Количева

САМОСТІЙНА РОБОТА З ПСИХОЛОГІЇ І ПРОНИКНЕННЯ У ВНУТРІШНІЙ СВІТ ОСОБИСТОСТІ

Гуманітарне пізнання – особливий тип наукового пізнання. Особистість як об'єкт пізнання виступає як суб'єкт зі своїми різноманітними відносинами, чого не може бути в об'єкта-речі. При цьому важливими є не тільки знання, але й методи практичного оволодіння психологічною наукою. Особливість психологічного пізнання полягає в єдності знання та дії. Тому психологічне пізнання поза засобами дії не є психологічним знанням. Своєрідність психологічного знання полягає у проникненні у внутрішній світ особистості як об'єкта шляхом пізнання за допомогою діалогу.

Тому в рамках навчальної роботи особливість пізнання психології полягає у діалозі між тим, хто пізнає, і тим, хто надає інформацію. У навчальному пізнанні такий діалог найчастіше відбувається на мисленнєвому рівні. Це означає, що студент пізнає не текст книги з психології особистості, а за допомогою книги веде діалог з уявною особистістю або уявляє себе як іншу особистість.

Також особливість вивчення психології полягає в одночасному використанні багатьох видів мислення: науково-теоретичного, логічного, образного, художнього, наочно-дійового, символічного. При вивченні психології за літературними джерелами студент стежить за ходом думки автора і відкриває для себе те, що було відкрито автором.

Ще однією особливістю вивчення психології є те, що об'єкт вивчення психології – психіка – завжди міститься всередині, і тому її можна вивчати в умовах природного розвитку. У цьому випадку діалог являє собою постійне звернення до власної психіки або до психіки інших людей. Виходячи з цього може виникнути ілюзія засвоєння психологічної суті явища, тоді як воно часто розглядається людиною у повсякденному

трактуванні. Тобто психологія, на відміну від інших наук, використовує не тільки теорію та експеримент, але й діалог з особистістю-суб'єктом.

Методика викладання психології має бути зорієнтована на те, щоб допомогти студенту самостійно подолати труднощі оволодіння науковою психологією. Для цього слід:

- забезпечити діалог між студентом, який є суб'єктом, що пізнає, та об'єктом – реальною особистістю. Можливий діалог студента із собою;
- сприяти стимулюванню мисленнєвої діяльності, що досягається навчальними завданнями різних авторів, порівняльним аналізом їх поглядів, вибором оптимальної точки зору з тих, що є в науці, та її логічним обґрунтуванням;
- ставити студенту питання, які активізують його творчий підхід до вивчення психології: Чому? Що з цього випливає? Який потрібно зробити висновок? Як це пояснити? Чим можна це обґрунтувати?

Якщо класифікувати завдання з психології, можна виокремити:

- завдання на з'ясування наукового змісту, або теоретичного смислу психологічного поняття;
- питання на аналіз прикладів з реальної дійсності;
- завдання на критичний аналіз різних точок зору;
- питання на співвідношення точок зору життєвої та наукової психології;
- питання на аналіз характерних рис особистості, а також окремих елементів поведінки людей з урахуванням закономірностей психології;
- завдання на психологічну характеристику особистості.

Таким чином, завдяки різним навчальним завданням, що ґрунтуються на теоретичному і життєвому матеріалі, можна забезпечити більш глибоке проникнення студентів у власний внутрішній світ, а також формування емпатії по відношенню до оточення.

Н.В. Алексєєнко

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Обрані Україною шляхи модернізації вищої освіти (з використанням модульних технологій навчання та системи залікових кредитів), аналогічні до загальноєвропейських підходів, спираються на принципи так званої університетської хартії, прийнятої в Magna Charta Universitatum (м. Болонья, Італія, 1998 р.), і передбачають, зокрема, відповідальність ВНЗ за якість освіти та підготовки фахівців. Тому дуже гостро постає питання підвищення ефективності сучасної вищої освіти.

Головними недоліками традиційної системи освіти, що заважають їй бути ефективною і формувати особистість, здатну самостійно вчитися,